

JANUAR

16 S. Marcel
17 N. 2. po razgl. G.
18 P. Petra stol
19 T. Kenut
20 S. Sebastijan
21 C. Mla
22 P. Vincenc
23 S. Rajmund
24 N. 1. Predpostna
25 P. Spro. sv. Pavla
26 T. Polikarp
27 S. Jancz. Kruz.
28 C. Valerij
29 P. Franc. Sal.
30 S. Martina
31 N. 2. Predpostna

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO. IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V Z EDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 16.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 23. JANUARJA — SATURDAY, JANUARY 23, 1937

LETNIK (VOL.) XLVI.

Dolgotrajno zasedanje čaka kongres-Škof Gallagher umrl

Od vrhovnega sodišča doslej razveljavljeni zakoni pridejo bržkone v sedanjem zasedanju v ponovno obravnavo. — Kongres čaka še število drugih zakonov. — Odpora finančnih magnatov je pričakovati, a ni dvoma, da bo str.

Washington, D. C. — Nobenega dvoma ni, da se bodo skušali tekom sedanjega zasedanja kongresa uzakoniti nazaj vsi prejšnji zakoni za socialno in gospodarsko reformo Amerike, ki so bili sprejeti tekom prvih štirih let Rooseveltovega predsednikovanja, a jih je vrhovno sodišče kot protustavne razveljavilo. Da morajo priti ti zakoni nazaj, bržkone v malo predurjeni obliki, se je predsednik že večkrat izjavil, prikrilo, pa tudi naravnost in da se bo kongres ravnal po željah predsednika, tudi ni dvoma: saj se mu je uklonil že v prvem terminu, ko je bil New Deal takorekoč šele na preizkušnji; tem več povoda je zdaj, da se upošteva predsednikova volja, ko je ljudstvo ob volitvah njemu in njegovim "novotarijam" izrazilo tako nepričakovano zaupnico.

Lahko je razumeti, da bo razprava o teh zakonih vzela v kongresu ogromno časa, in tako vedo kongresniki, da se imajo pripraviti na dolgotrajno zasedanje, ki se bo gotovo zavleklo globoko notri v poletje. Poleg omenjenih zakonov pa čaka na razpravo še ogromno število drugih, novih zakonskih predlogov, bolj ali manj važnih, ki so jih registrirali razni kongresniki. In končno bo predsednik sam večkrat presenetil kongres z raznimi poslanicami, v katerih bo priporočal ta ali drugi nov zakon, in s tem bo kongresnikom naloženo še nadaljnje delo.

Gleda Rooseveltovega inavguracijskega govora, o katerem se je poročalo včeraj, je gotovo cela Amerika, brez razlike stanov, edina, da vsebuje visoke ideale, ki jim ne more nihče nasprotovati. Že zdaj pa se slišijo glasovi, ne proti tem idealom, marveč proti načinu, po katerem jih namerava Roosevelt uresničiti. Na pr. o njegovem načelu: da je dolžnost vlade, ne pomagati bogatim, da se do večjega bogatstva, marveč revežem do udobnega življenja, trdi vsak, da je nad vse vzvišeno. Prav verjetno pa je da se bogatini ne bodo strinjali z nobenim zakonom, s katerim bi se skušalo pritrpati njim pri njih velikanskih dohodkih in uravnati smer delu teh dohodkov v delavčev žep. Zato je z gotovostjo pričakovati, da bo naletel predsednik pri finančnih magnatih na podoben odpor v svojem drugem terminu, kakor je v prvem.

Skoraj nobenega dvoma pa ni, da se bo zdaj zadeva iztekla drugače. Upanje obstoja, da so se vrhovni sodniki naučili svoje lekcije ob zadnjih volitvah, ko je ljudstvo na tako izrazit način obsodilo njih prejšnje poslovanje, in bodo zdaj začeli razlagati ustavo v malo bolj širokogrudnem duhu. Ako bodo

NEIZPREME- NJEN POLOŽAJ

Pogajanja v avtomobilski stavki neuspešna.

Washington, D. C. — Pogajanja za sporazum v avtomobilski industriji, katera so se vodila tekom srede in četrta, niso privedla do nikakega uspešnega zaključka. Tako se je izrazila v četrtek delavska tajnica, Perkins, ter dostavila, da je vodstvo General Motors trdovratno predvsem zaradi tega, ker sedeči stavkarji še niso izpraznili tovarn. Dejala je tudi, da bi bilo popolnoma brezpomembno, ako bi skušala pripraviti zastopnike unije in korporacije k skupni konferenci, dokler obe stranki ne popuste.

NADŠKOFOV POZIV DELAVSTVU

Cincinnati, O. — Tukajšnji nadškof McNicholas je zadnje dni izdal pastirski list, ki ga je naslovil na delavske voditelje v Ameriki in na delavstvo na splošno in se nanaša predvsem na sedanje avtomobilsko stavko, kakor tudi na druge delavske boje, ki še utegnejo slediti. V listu poudarja globoko simpatijo, ki jo je katoliška cerkev vedno gojila do organiziranega delavstva, in da je zdaj globoko razočarana zaradi razkleta, ki je prišel v delavske vrste, s čimer postaja delavstvo svoj lastni največji sovražnik. Poziv nato sledi na delavstvo, naj obvaruje demokratska načela v svojih vrstah in se ne pusti voditi ne od ene, ne od druge vrste diktatorstva; naj se obdrži vlada večine. Predvsem pa naj delavstvo zahteva od svojih voditeljev, da se sestanejo in končajo medsebojni spor, ne glede na kako ceno, in naj bodo v svrhu sporazuma pripravljeni, popustiti drug proti drugemu. Na ta način se bo lahko delavstvo borilo v strnjениh vrstah za višji delež v dobičku proti industrijalcem, od katerih še mnogi verujejo v industrijalno suženjstvo.

Katoliški Slovenci v Ameriki — zganimo se! Skrbimo, da tekom te kampanje ojačimo svoj dnevnik "Am. Slovenec"!

vztrajali pri svojem konservativizmu, je pa gotova stvar, da bo vlada podvzela proti njim potrebne korake, da jim pri krajsa njih nezasišano visoko oblast, in več načinov obstoja, po katerih se bo to moglo izvesti. Na možnost takih korakov je predsednik namignil v svojem inavguracijskem govoru, ko je poudaril potrebo, da se poveri večja oblast tistim, katere si ljudstvo samo izvoli v svobodnih volitvah. Vrhovni sodniki niso bili nikdar od ljudstva izvoljeni.

ZAHTEVE ŽELEZNIČARJEV

Transportno osebje za 20 odstotno povišanje plač.

Chicago, Ill. — Organizacija peterih železničarskih bratovščin je po devetih dnevih zasedanja preteklo sredo zaključila svojo konvencijo. Te bratovščine obsegajo osebje v transportni službi. Največ preglativce je delalo delegatom, katerih je bilo 400 in ki so zastopali okrog 250.000 članov, vprašanje glede plač. Niso se namreč mogli zediniti, koliko poviška naj zahtevajo. Po končnem sporazumu so določili ta povišek na 20 odstotkov. Skupna svota tega poviška za vse uslužbence bi znašala na leto okrog 116 milijonov dolarjev.

CENE JAJCEM SE NIŽAJO

Chicago, Ill. — Nenavadno mila letošnja zima ima to do posledice, da se produkcija jajc ni znižala, kakor se navadno ob tej sezoni druga leta, marveč je ostala visoko nad normalo. Ta pojav je končno privedel do tega, da se je cena jajcem pričela nižati, najprej v trgovini na debelo in je zdaj končno doseglo to znižanje tudi trgovine na drobno. V trgovini na drobno so jajca točasno od 27 do 33 centov ducat, dočim je bila zadnji mesec cena od 33 do 39 centov.

PET LADIJ SE POTOPILO

London, Anglija. — Strahovit vihar je divjal preteklo sredo preko severozapadne Evrope, ki je na suhem uničil takorekoč ves promet, železniki in cestni, na morju pa se je v njem potopilo pet ladij, s katerimi je izgubilo življenje nad 50 oseb. Od izgubljenih ladij je bila ena nemška, ena finska, dve francoski ter ena norveška. Zadnji je prispela še pravočasno pomoč, da se je moglo rešiti 19 oseb, ki so bile na njej, na kar se je ladja sama potopila.

Idite na delo in pridobite novega naročnika, da čimprej dobite od Uprave katalog kampanjskih nagrad.

POVODENJ ZALILA PO-KRAJINE

Evansville, Ind. — Število rek, med njimi mogočna Ohio reka, je zadnje dni vsled dolgotrajnega deževja razlilo svoje vodovje preko okoli ležečih pokrajin v tujaknji in v sosednjih državah. Na tisoče družin se je moralo izseliti iz svojih domov, ker so bile v nevarnosti, da jih zalije voda.

KRIŽEM SVETA

Tokio, Japonska. — V višji zbornici je eden poslanec preteklo sredo ostro kritiziral vlado, češ, da skuša upostaviti fašistični sistem. Povdarjal je, da so fašistične administracije produkt nasilja in krvi.

Nanking, Kitajska. — Semkaj je prispelo preteklo sredo 12 ameriških misijonarjev, ki so zbežali iz province Šensi, ko se je tam pojavil upor proti vladi. Pravijo, da so jih skušali uporniki zadržati, da bi jih imeli za talce.

Darmstadt, Nemška. — Bivši nemški kaiser Viljem je zbolel na močnem prehladu in so se vsled tega preklicala vsa povabila na proslavo, ki se je imela vršiti prihodnjo sredo ob priliki pacijentovega 78 rojstnega dne.

POČASNA NAZIJSKA CENZURA

New York, N. Y. — Ko je Mrs. Sinclair Lewis slišala, da je v sredo nazijska cenzura prepovedala njeno knjigo "I Saw Hitler," se je nasmešnila, kako je ta cenzura počasna. Knjiga je izšla že leta 1932 in šele zdaj so cenzorji ugotovili, da ni primerna za nazijske čitatelje. Nemška tajna policija, pravi ženska, posluje dosti hitreje, kajti ona sama je bila izgnana iz Nemčije že pred dvema letoma.

Idite na delo in pridobite novega naročnika, da čimprej dobite od Uprave katalog kampanjskih nagrad.

VARUJEJO DRAGOCENO KOVINO

Zastražen do skrajnosti, je bil zadnje dni del zlate zaloge, last federalne vlade, prepeljan iz Philadelphije v novo federalno shrambo v Fort Knox, Ky. Gornja slika kaže, ko uslužbenci pripravljajo zlato za to selitev. Zlato je vlit v obliki opek in vsak tak kos je vreden okrog \$8.000.

NAGLA SMRT ŠKOFA

Detroitški škof nepričakovano preminul po samo deset dni trajajoči bolehnosti v grlu.

Detroit, Mich. — Nepričakovano nagla smrt je pobrala tukajšnjega škofa, Most Rev. Mich. J. Gallagherja, ki je umrl preteklo sredo zvečer, star 70 let.

Pokojni je trpel bolečine v grlu zadnjih deset dni. Vendar zadeve ni vzel resno in se tudi ni podvrgel zdravniški oskrbi. V sredo zjutraj pa je padel v globoko spanje in, ko se do večera ni zbudil, je njegove pomočnike zaskrbelo in poklicali so zdravnika. Ta je odredil takojšnji prevoz v bolnico, kjer pa je pacient preminul deset minut pozneje.

Rajni cerkveni prelat je znan ameriškemu občinstvu, ko se je ob času volilne kampanje toplo zavzemal za Fathra Coughlina in njegova načela ter je tudi zanikal, da bi bil Vatikan imel kaj proti njim. Father Coughlin se je zdaj izrazil, da je škofom izgubil svojega najboljšega prijatelja, poleg svoje družine.

Škof Gallagher je bil rojen v Auburn, Mich., leta 1866; V mašnika je bil posvečen v Brixnu, Avstrija, leta 1893, in za detroitskega škofa je bil imenovan v letu 1918.

UBIJALEC MILIČNIKA PRIJET

Monroe, Mich. — Po kratkem, toda intenzivnem lovu je bil v sredo aretiran neki kaznjeneec na paroli, po imenu Alcide Benoit, zaradi umora, ki ga je izvršil nad državnim policistom Rich. Hammondom. Zločinca so našli na nekem trupu, ki ga je vozil neki farmar, katerega je Benoit pristilil, da ga je vzel na vozilo. Umor nad policistom je Benoit izvršil dan prej ter je mrtvo truplo nato priklenil k neki farmarski škatlji za pisma. Zločinca je umor priznal.

Iz Jugoslavije

Velik požar na Komenskem hribu pri Metliki, ki je s svojim žarom razsvetljeval okolico nad 1 kilometer naokrog. — Smrtna kosa. — Številne druge vesti, novice in nesreče iz vseh krajev domovine.

Težko prizadeti

Metlika, 3. jan. — V soboto zjutraj ob dveh je nastal ogenj na pristavi Križevniškega reda na Komenskem hribu. Ta pristava leži na hričku ob državni cesti, kjer se Metličani navadno sankajo in smučajo. Ogenj je na mah zajel veliko pristavo, v kateri je imelo šest metliških gospodarjev shrambe za seno in orodje. Istočasno je začela goreti tudi Doltarjeva pristava in kmalu nato še Zalskarjeva. Vse te pristave ležijo na zemljišču, ki je last Križevniškega reda. Posetniki pristav so pred kratkim dobili odpoved, da se bodo morali v letu 1937 umakniti.

Požar, ki je bil tak, kakršnega še ni bilo videti, saj je bilo 1 km naokrog razsvetljeno in svetlo kakor ob bellem dnevu, je s svojimi gorečimi ogorki ogrožal tudi sosednje mesto. Vestni domači gasilci iz Rosalnic, ki so bili kmalu po izbruhu požara na mestu, so pripomogli, da so požar omejili.

Skoda je ogromna, ker je nekaterim posestnikom uničena vsa krma. Najbolj pa je oškodovan čevljarski mojster Doltar Ignac, ki je imel na pristavi shranjene še druge vredne stvari, ki niso bile zavarovane.

Megla vzrok nesreče

Ljubljana, 31. dec., 1936. — Zadnji teden v sredo se je pripetila tovrstnemu avtu Ivana Mraka z Loga v Poljanski dolini huda nesreča. Kakor običajno se je vračal polno naloženi tovorni avto iz Škofje Loke proti Poljanski dolini po cesti ki je speljana ponekod tik struge Poljanske. Ob vstopu v dolino je prišlo do katastrofe. Šofer, ki zaradi goste megle ni imel pravega razgleda, se je baje hotel v zadnjem hipu ogniti nekemu vozniku, pri tem pa zavozil preveč ob stran ceste in že je zdrknilo težko tovorno vozilo naravnost v strugo, se prekotililo in obležalo v vodi s kolesi navzgor. Po strugi se je razsul tudi ves tovor, šoferju pa se k sreči ni pripetilo nič hudega.

Tatovi

V Orehovi vasi so še neizsledeni tatovi odnesli posestnika Ludvika Fricu razne obleke, perila in drugih predmetov v skupni vrednosti nad 4000 dinarjev.

Smrtna kosa

V Križniški Komendi je na Stefanovo umrl Jožef Kuk, kaplan. Rojen je bil leta 1890 v Konjicah, v mašnika posvečen l. 1914. Služboval je v Galiciji pri Celju, pri Sv. Lovrencu na Pohorju, bil vojni kurat na Dunaju med svetovno vojno, potem

služboval v Mali Nedelji, na Hajdini pri Ptuj, v Sevnici in pri Sv. Marjeti nižje Ptuja.

Nesreča

Neki motociklist je v Kranju podrl na tla 52 letnega posestnika Jožeta Pravsta iz Prebačevega pri Senčurju. Pravst je dobil hude poškodbe in so ga morali odpeljati v ljubljansko bolnico.

Požar v Čreti

V Čreti pri Slivnici je zgorelo gospodarsko poslopje posestnice Kunigunde Domadenik. Požar je nastal od iskre, ki je iz dimnika švignila na slamato streho. Škoda je velika, ker je s poslopjem vred zgorela tudi ena krava in svinja.

Obstreljen

V nedeljo po božiču je na cesti v Novi vasi pri Ptuj nastal med fanti prepir, med katerim je bil Franc Česnik iz Nove vasi obstreljen. Streljal je neki fant, ki se je pri zaslišanju izgovarjal, da je rabil orožje v silobranu.

Skesala se je

Marija Trepše, neke iz Slovenije, je imela že nekaj let službo v Zagrebu. Gospodinja jo je nekega dne poslala k svoji prijateljici, katere pa ni bilo doma. Ta slučaj je služkinja izrabila, da je pogledala v omaro. Ko je opazila tam veliko svoto denarja, bilo je 9000 Din, je brez pomisleka vzela. Pijana od veselja je velela prvemu šoferju ki ga je srečala, naj jo potegne v Slovenijo. Tam pri Brezicah je obiskovala svoje sorodnike in vsakemu dala nekaj denarja, da je nazadnje ostala suha. Sedaj so se ji šele odprle oči. Skesana se je vrnila v Zagreb in povedala vse kako je bilo.

Stepli so se

Iz Cerknice poročajo, da je prišlo na Stefanovo pri Sv. Vidu nad Cerknico do krvavega pretepa med fanti. Žrtev pretepa je postal sicer miren in priljubljen fant Janez Rudolf iz Koščakov. Janez iz Stražišča ga je udaril s kopačo po glavi in mu prebil lobanjo, da čez nekaj dni je v bolnišnici podlegel poškodbam.

Steklena palača

Na prostoru kjer sedaj stoji daleč znani Grand hotel v Zagrebu, bodo postavili šestnadstropno stekleno palačo. Palačo bo gradila židovska trgovska hiša Kastner & Ohler.

Redek plen

Izredno redek lovski plen je v nedeljo pred novim letom padel v roke lovcem v lovišču Karla Kovača v Starem trgu pri Ložu. Ustrelili so jelena z mogočnim rogovjem, ki je tehtal 200 kg, povrh pa še košuto, težko do 50 kilogramov.

"MATI SKRB"

ROMAN

Spisal
Herman Sudermann
Prevedel
Mirko Javornik

5.

Prešla so leta.

Pavel je vzrasel v tihega, skromnega fanta z boječim pogledom in težkimi kretanjami.

Ponavadi je bil sam in ko je pazil na dvojčici, je lahko ure in ure sedel pri njiju in kaj rezljal in ni dal glasu od sebe. Bil je, kakor so take ljudi tam imenovali, tuhtar, človek, ki je ustvarjal za male reči, mučno skrben duh, ki je tiho grebel vase.

Z nobenim od svojih soletnikov ni občeval, še v šoli ne. Ne da bi se jih z namerom ogibal, nasprotno, rad jim je pomagal, in marsikateri je zjutraj pred molitvijo prepisaval od njega račune ali naloge. A njihova zanimanja niso bila njegova in zato se ni mogel spoprijateljiti z njimi.

Udarcev je žel v obilju. Posebno mnogo je moral pretrpeti od bratov Erdmannov, dveh drznih fantov z divjimi očmi, ki so ju ljubili in se ju bali, ker sta bila najmočnejša in najpogumnejša. Neizčrpno sta si izmišljala nove podvige, ki so mu grenili življenje. Metala sta mu zvezke v peč, mu tlačila peska v torbo in mu spustila čepico, v katero sta zabodla palčico za jambor po vodi, da je jadrata ko barčica. Vse vorednosti in nagačenja je ponavadi potrpežljivo prenašal, le enkrat ali dvakrat ga je popadla slepa jeza. Takrat je grizel in praskal okrog sebe kakor besen, tako da so se mu celo mnogo močnejši tovariši previdno umikali izpod nog. Prvikrat je nekdo od fantov dejal, da je Pavlov oče niandura, drugič so ga pa hoteli z malo deklico zapreti v temen kravji hlev.

Za tem ga je bilo sram in prišel je sam od sebe k njim in jih prosil, naj ne zamerijo. Potem so se mu vsi rezali in tisto malo ugleda, ki ga je komaj pridobil, je šlo znova po vodi.

Učenje mu je šlo zelo težko od rok. Nalogo, za katero so tovariši potrebovali komaj petnajst minut, je on izgotovil šele v dobri uri ali celo v dveh. A njegova sava je bila zato kakor izrezana in v njegovih računih ni nikdar nihče zasledil napake.

Kljub temu pa mu ni bilo nobeno delo dovolj dobro in pogosto ga je mati prenetila, kako je ponoči vstajal, ker se je bal, da bi mu ušlo iz spomina, kar se je podnevi naučil na izust.

Da bi obiskoval kako višjo šolo kakor brata, na to ni nihče mislil. Mati je zares nekaj časa gojila načrt, da bi ga dali v šolo kakor starejša dva, brž ko bosta naredila maturo. Težko ji je bilo pri sreč, da bi moral prav on biti za drugimi, a končno se je le udala v to. In najbrž je bilo tako najboljšje.

Pavel sam ni nikdar pričakoval drugega. Imel se je skozi in skozi za bitje, ki je bratoma podrejeno in že davno je opustil misel, da bi jima bil kdaj enak. Kadar sta prihajala za počitnice domov z baržunastimi čepicami na valajočih laseh, čez prsi prepeta s pisanimi trakovi — bila sta pri nekem društvu, ki je bilo v šoli prepovedano — se je oziral k njima kakor k bitjem iz višjih svetov. Željno je prisluškoval, kadar sta začela govoriti med

sabo o Sallustiju, o Ciceronu, o Aishilovih dramah — in govorila sta o tem rada, če ne zaradi drugega zato, da sta se bahala pred njim. Največje njegovo občudovanje pa je veljalo debeli knjigi, kjer je na prvi strani stalo napisano: "Logaritmične tabele". Ta knjiga ni od prve do zadnje strani vsebovala nič drugega ko številke. Številke v dolgih, dolgih vrstah; samo če jih je pogledal, se mu je že zvrtilo v glavi. Kako učen mora biti tisti, ki ima vse to v glavi? je govoril sam pri sebi in božal platnice, zakaj ni mislil drugega, kakor da se mora človek vseh teh števil na pamet učiti.

Brata sta bila nenavadno prijazna in popustljiva; kadar sta imela kake gospodarske želje, kadar bi rada imela osedlane konja, ali kozarec prav močnega groga, sta se zaupno obračala nanj in zdelo se mu je, da je velika čast zanj, če jima more pomagati.

V gospodarstvu je bil vendar doma, kakor da bi bil sam gospodar; na njem je viselo vse njegovo stremljenje in vsa skrb.

Kaj je neki bilo tisto, kar ga je tako zgodaj izzorelo? Ali morda to, da je mati potrebovala pomoči in ga je zato tako kmalu posvetila v vse svoje stiske? Ali je bil to duh, ki je grebel, stremel, zrl v bodočnost, duh, ki mu je bil vrojen?

Kadar je sedel ves v mislih in se s komolci opiral na mizo — tudi v svojih gibih je bil ves kakor odrasli — ga je mati pobožala s trdo, zdelano roko po čelu in po licih in mu rekla: "Naredi prijazen obraz, fant moj — bodi vesel, da še nimaš skrbi."

O, imel jih je dovolj! Skrbi so bile njegove kakor meso in kri! — Ali bodo našli jutri kuro, ki se je danes nekam izgubila, kako bo rjavcu storilo mazilo, ki ga je oče prinesel iz mesta? Ali je bilo seno res dovolj suho, preden so ga obrnili in kako bodo škorce pod slemenom vzredili mlade, ne da bi prišla mačka blizu?

O vsem je mislil. Skrb mu je bila prirojena, samo zase ni nikdar skrbel.

Čim starejši in razumnejši je postajal, tem globlji je bil njegov pogled v slabo gospodarstvo, ki ga je zavozil oče. In spet se mu je pogosto iztrgal iz prsi vzdih: "O, da bi bil vendar že velik!" Strah, da ne bi izbruhnila očetova jeza, seveda ni pustil pomislekov do besede, in če se je kdaj predrznil, da jih je povedal materi, se je z zaskrbljenimi očmi ozrla po sobi in zaklicala v zadregi: "Boš tiho!"

In vendar je oče prav dobro opazil, kam se je usmerjalo sinovo zanimanje. Dal mu je priimek "piskrovoh" in ga je pital z njim, kadar mu je prišel pred oči.

V svojih dobrih — po Pavlovo v slabih — urah ga je pretepal z vatlo, z bičevnikom, z vajetjo — kar mu je pač prišlo pod roko. Najbolj se je pa Pavel bal njegove roke same, njeni udarci so bolj boleli ko vse palice sveta. Oče je dajal zaustnice na prav poseben način. Zapodil je roko v obraz z dlanjo navzven, tako da so nohti in členki pustili v licu s krvjo podplute pege. Ta način pretepanja je imenoval "tolažbo lice" in kadar je nameraval Pavla pretepati, mu je zaklical z najprijaznejšim glasom: "Pojdi sem, te bom že potolažil!"

RAZNE NOVICE IZ DOMOVINE

Usodna posledica neokusne šale

V neki vasi blizu Banjaluke v Bosni je bil 20 letni fant Mirko Janošević znan med svojimi sovrstniki kot velik bojazljivec in plašljivec, zato so ga ti držali na vse mogoče načine. Vedeli so, da se boji celo miši, pa so neki njegovi tovariši vjeli miško in jo spečemu vtaknili pod srajco. Ko je plašljivi fant začutil da skače po njem miš, je kakor blazen začel dirjati po sobi. Pri tem se je zaletel v peč, prevrnil nase lonec kroga in se močno opeknel. Ko so prihiteli domači da bi ga pomirili, je bilo že prepozno. Fant je od strahu zblaznel.

Jubilej

Katoliško prosvetno društvo v Celju bo dne 30. januarja obhajalo tridesetletnico svoje ustanovitve in svojega prosvetnega dela.

Nesreča

V premogovniku, tako poročajo iz Celja, se je ponesrečila 23 letna delavka Amalija Tratnik s Spodnje Rečice pri Laškem. Prišla je med dva jamska vozička,

ki sta jo težko poškodovala na glavi in na desni roki.

Nad 1500 km novih železnic

Sarajevski inženjerji so na svojem sestanku v Sarajevu ugotovili, da je bilo v zadnjih sedemnajstih letih zgrajeno v Jugoslaviji 1597 kilometrov novih železniških prog v vrednosti nad tri milijarde in pol dinarjev.

Preveč bolnikov

Iz Ljubljane poročajo, da se nahaja tamošnja bolnišnica na ravni v katastrofalnem položaju. Bolnikov je namreč toliko, da primanjkuje postelj. Bolniki, ki bi morali imeti posebno oskrbo, leže celo po trije na eni postelji. Leže pa tudi po tleh v bolniških sobah in celo po hodnikih. So pa to samo taki bolniki, ki so nujno potrebni oskrbe v bolnišnici, ker vse druge, ki prenesejo zdravljenje na domu, bolnišnica takoj opusti.

Nesreča

Težko se je ponesrečila 56 letna Antonija Lesjak, žena poselnika v Lancevici pri Ptuj, ko je padla na poledeneli poti

VABILO — NA — IGRO in PLES

ki jo priredi

SLOVENSKA PODPORA

Družba sv. Mohorja

predeljo, dne 24. januarja 1937

točno ob pol sedmi uri zvečer (6:30 P. M.)

OLSKI DVORANI SV. ŠTEFANA,
Lincoln in Cermak Rd.

Pozor! Leo Mladič, predsednik
Igra: "KMET in VRAG". (3 dejanja)
SATAN Frank Ribich
VRAG Anton Krapenc
PEKLENSKI KUH Charles Grill
KMET John Korenchan
KMETOVA ŽENA Mrs. Mary Starc
BOTER Jos. Zicherl

KMETI in KMETICE
Igra: "MONDAY MORNING IN THE TICKET OFFICE"

MR. BROWN, ticket agent Jos. J. Kobal
SAM, colored porter Frank Banich
OFFICE BOY Charles Grill
MR. COHEN (lunatic) Stanley Kozek
MRS. MCCARTHY (lunatic) Victor Mladic
MR. SMITH (lunatic) William Bogolin
GUARD Emil Grill

Igra: "V JEČI"
KORUN, stotnik John Prah
ROBAS Anton Krapenc
ŠKRL Jos. Zicherl
BELIN Frank Koporc

Ples se začne takoj po igri, približno ob deveti uri. — Igrala bo FOYS Orkester.

Vstop na igro 35 centov.

Anton Grdina in Sinovi
POGREBNI ZAVOD IN TRGOVINA
S POHIŠTVOM
Naše podjetje obstoji že nad 30 let v zadovoljstvo našega naroda. Poznano da prodajamo najboljše pohištvo za zelo zmerne cene in po željah tudi na lahka odplačila našim ljudem.
Pogrebni zavod je moderno opremljen z opravami, nad 5000 pogrebni smo opremlili v zadovoljstvo našim ljudem.
6019 St. Clair Ave., 1053 East 62nd Str.
CLEVELAND, OHIO
Telefon: Henderson 2088

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD
V CHICAGO
Louis J. Zefran
1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611
NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!
— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

Pisano polje

J. M. Trunk

Materialistov Božič.

Preko Božiča tudi materialist ne more. Nič na tem, saj pravi, da "decemberski praznik" ostane, in bo ostal baje tudi tedaj, ko zavlada materialistično naziranje med vsem človeštvom, kakor pač materialist pričakuje, in mora biti o tem prepričan, če mu je materializem resnica. Božič zadene toraj na objektivno resnico, ali rojstvo božje kot objektivna in zgodovinska resnica, ali pa enako objektivna resnica materializma, ki bi, kakor povsem naravno in dosledno, tudi izločila resnico rojstva božjega. Tu zdaj stojimo. Materialistu je že zdaj Božič le "simbol nekih neizpolnjenih in pretiranih želja". Morda. Saj je srce človeško kakor neizmerno morje, nikoli utešeno, nikoli mirno. Niti rojstvo božje, pravi Božič, in praznik miru ne more dati zdaj tega popolnega miru, ker je ravno po rojstvu božjem tak popolni mir prihranjen za drugo dobo. Za predpogoj miru pa je zopet postavljen zgodovinski in objektivno resnični praznik miru, in ta je le rojstvo Boga.

O prazniku samem tudi materialist lahko piše, in naj ima malo utehe radi "zimske kretne sonca." Tam na jugu je — letna kretna! Starost praznika ga tudi malo zaškravlja, kakor bi bili cerkveni očaki s praznikom tudi rojstvo božje sfiksali, in brez krvi in sile enako ne gre, ko materialist pri cerkvi vse krvavo vidi.

Pove še več.

Zapletel sem se v majhen fajt, ko sem komentiral neko poročilo iz Puebla o nekem civilnem pogrebu in o tem, kar je bilo tam zapisano. Hudo in trdo delo, nevarno tudi izkoriščanje, izžemanje moči, pičel zaslužek, nazadnje smrt, in eicer smrt radi stiskanja kapitalističnega sistema. Napredno mišljenje prav nič ne pomaga, ker vsaj v tem slučaju je ostalo vse le pri trdem delu in izkoriščanju, kakor je bilo v poročilu zapisano, in vsaj jaz sem prepričan, da napredno mišljenje samo na sebi niti v bodočnosti ne bo ničesar izpremenilo. Napredno mišljenje bi pa pomenilo tudi, da naredi

smrt vsemu konec, ko tako mišljenje izključuje vsako posmrtno izpremembo. Zapisal sem v komentarju, da bi bila "natura" človeku prisodila trašno mizerno življenje, ako je napredno mišljenje pravilno in bi bilo s smrtjo vsega konec. Nekaj je že padlo na moj grešni hrbet, fajt še ni končan, utegne še več kaj priti. Ničev.

Zadnjič je pa govoril Rev. J. M. Gillis v "Catholic Hour" prav o istem predmetu, o naprednem mišljenju in materialističnem pojmovanju življenja, toraj, da bi človeku bila le usta in želodec in končno konec. Jaz sem rekel, da bi bilo človeško življenje v tem slučaju mizerno, Rev. Gillis pa je rekel: "If there be no heaven, this earth is hell," ne le mizerija, pravi peklo bi bilo človeško življenje.

Kjerkoli se je napredno mišljenje udeležilo v praktičnem življenju, ni nikakor odstranilo mizerije, in če bi bilo tudi prineslo kako socialno zboljšanje, saj v tem slučaju življenje sploh nima pomena, čednost, nobenega plačila, zločin nobene kazni. Ampak ti naprednjaki in materialisti so vsi polni upanj do — bodočnosti, ko zajame napredno mišljenje vse človeštvo. Tako vsaj zatrjujejo svojim privržencem. Ti upi so želje, prav kakor trdi materialist, da so prazniki le "simbol nekih neizpolnjenih in pretiranih želja." Od upov živi človek, ampak od upov tudi umrje, kadar se ti upi ne izpolnijo, in naj bi slo nel še na tako močnih željah. "If there be no heaven, this earth is hell."

— O —

Novi most

V Podpeču so zgradili nov železobetonski most čez Ljubljanico, ki velja 1.150.000 dinarjev. Pri gradbi tega mostu so imeli izredne težave zlasti s temelji odpornikov, ker stojijo ti na izredno močvirnatem prostoru. Most je posebnost in edini te vrste v Jugoslaviji.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

DR. H. M. LANCASTER
DENTIST
2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)
Tel. Canal 3817
CHICAGO, ILL.

V s a k e m u
SLOVENCU in
SLOVENKI
priporočamo, da si nabavi
MR. IVANA ZUPANA
Poezije

Iz življenja za življenje

Stanejo samo \$1.00

Mr. Ivan Zupan, urednik Glasila KSKJ, je priznan pesnik. Njegove pesmi so mehkega domačega sloga, iz katerih govori življenje slovenskega naseljence v Ameriki. Pošljite naročilo za to knjigo na:

Knjigarna "AMER. SLOVENEK"
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

VELIK
BLAZNIKOV
PRATIK

ZA LETO 1937

JE TUKAJ!

Kakor vsako leto, je tudi letos prav zanimiva. Krasijo jo lepe številne slike in druge zanimivosti. Naročite jo takoj dokler zaloga ne poide, da ne bote prepozni. Stane s poštnino vred

25 centov

Naroča se od:

Knjigarna AMER. SLOVENEK
1849 W. Cermak Rd.
Chicago, Ill.

LEP UTIS

napravi

lepa tiskovina

na vsakega. Naročite tiskovine

za vaše društvo ali zase od slovenske tiskarne

Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois